

BELEIDSPLAN VAN DE IONA STICHTING VOOR 2017-2019

Vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 13 februari 2017

Het Iona Beleidsplan beschrijft het Iona beleid over de gehele linie. Niet alleen ten behoeve van schenkers en aanvragers, maar ook ten behoeve van de belastingdienst, die immers van een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) een actueel beleidsplan nodig heeft met: een verantwoording van de werkwijze, de manier van geld werven, het beheer van het vermogen en de besteding van het vermogen en verworven gelden. Dit zijn enerzijds thema's in verband met het statutaire doel van de stichting anderzijds bestuurlijke thema's, zoals het financieel beleid, de bestuurlijke structuur en de tegenwoordige vereisten van goed bestuur. De namen van de bestuursleden worden vermeld aan het begin van het jaarverslag.

Beleidsthema's in verband met het doel van de stichting

Doel van de stichting

Het doel van de stichting is het bevorderen van geestelijke, culturele en maatschappelijke ontwikkeling in de ruimste zin. Zij richt zich op initiatieven van algemeen nut, in het bijzonder op het gebied van:

- 1.** Antroposofie en haar aandachtsgebieden, waaronder pedagogie, gezondheidszorg, gehandicapten zorg, landbouw, natuurwetenschappen, eurythmie, en het actief waarnemen van kunst.
- 2.** De religieuze dimensie van het leven.
- 3.** Architectuur, monumentale kunsten, tuin- en landschapsarchitectuur, muzische en beeldende kunsten.

Het bestuur hanteert de doelomschrijving van de stichting als motto, als een -levende en richtinggevende kracht.

Doelgroep

De Iona Stichting is een internationaal georiënteerd knooppunt van schenkers, aanvragers, studenten, kunstenaars, wetenschappers, bestuurders, medewerkers, leveranciers, vrienden en belangstellenden uit de sfeer van maatschappelijke vernieuwingen, cultuur en antroposofie. Het gaat haar om de creatieve interactie tussen schenkers en initiatiefnemers. Vanuit dit streven heeft de stichting in 2013 de universele waarden van het Earth Charter onderschreven.

Missie

Het bevorderen van initiatiefkracht is de kern van onze missie: financiële hulp en advies bij projecten van derden, maar ook het ontwikkelen van eigen initiatiefkracht, in de vorm van onder andere Iona Jaarinitiatieven. Op deze wijze wordt sociaal ondernemerschap actief in praktijk gebracht. Herkenbaar is hierbij onze integrale benaderingswijze van mens en wereld in een context die streeft naar transparantie, sociale verantwoordelijkheid en duurzaamheid. Eén en ander wordt hieronder nader besproken.

Maatschappelijke context

In ons beleidsplan 2015-2017 schreven wij dat er een soms niet eens goed zichtbare onderklasse ontstaat, die zelfs bij een toename van kansen toch niet verder vooruitkomt. Inmiddels is daar de vluchtelingencrisis bij gekomen en is onbehagen en nationalisme ontstaan. Wereldwijd voeden politici de boosheid, de angst en de onvrede om daaruit populistische bewegingen te laten groeien. In plaats van het populisme te bestrijden kiest de Iona Stichting ervoor om idealen vorm te geven, constructief samen te werken, bezieling te brengen en werkelijke betrokkenheid. De Iona Stichting wil een bedding bieden aan domein-overstijgende ontmoetingen, en is daarbij graag zowel actief vragend en luisterend aanwezig, sprekend en handelend met eerbied voor de geschiedenis én met onbevangen openheid naar de toekomst. Waarbij een integrale benadering steeds voorop staat: dus met niet alleen aandacht voor beleid en beleidsmakers, of anders juist uitsluitend voor belanghebbenden (leerlingen, patiënten, consumenten, publiek etc.) maar ook voor de uitvoerders zelf (docenten, artsen/verpleegkundigen/therapeuten, boeren, winkeliers, artiesten etc.).

De Stichting is daar werkzaam waar de scheiding tussen individu en wereld, schenker en ontvanger, initiatiefnemer(s) en doelgroep dun kan en mag worden. Waar er sprake is van beweeglijkheid, van wederkerigheid, van zinvolle kruisbestuivingen en een toename van mogelijkheden, alle gericht op het samenkomen van mensen, idealen, specialismen, doelstellingen, belangen etc. in plaats van op een verder uiteengaan van deze elementen waarbij men vaak lijnrecht tegenover elkaar komt te staan. Middelpuntzoekend in plaats van middelpuntvliedend: dat is bij maatschappelijke betrokkenheid de inspiratie én beoordelingsmaatstaf in één.

Zes beleidsterreinen

Het doel wordt in de statuten toegespitst op zes beleidsterreinen: het verzorgen van het secretariaat als onafhankelijk orgaan voor dienstverlening en advies; het aantrekken van schenkingen om de projecten en initiatieven te financieren; het verlenen van steun en advies voor projecten van aanvragers; het verlenen van steun bij opleiding en ontwikkeling; het actief creëren en onderhouden van verbindingen; het door de stichting ontplooiën van Iona jaarinitiatieven; het initiëren van overige Iona initiatieven, in co-creatie met anderen, ter bevordering van maatschappelijke ontwikkeling. Deze beleidsterreinen worden nu eerst afzonderlijk besproken.

1. Het secretariaat als een centrum van dienstverlening

Het secretariaat functioneert, zonder kosten in rekening te brengen, als een onafhankelijk centrum van dienstverlening en advies ten behoeve van initiatieven met een ideëel doel en administreert initiatieffondsen, partnerfondsen, werkfondsen, fondsen op naam en een studiefonds. Vanuit bovenstaand doel stellen wij ook werkruimten beschikbaar, zoals aan de vrienden van het Earth Charter als aan VrijOnderwijs. Op het secretariaat is Sonja Telman verantwoordelijk voor de boekhouding, Frouke Flieringa voor de projectaanvragen en Marlies Gallenkamp voor projectevaluatie en communicatie. Onder verantwoordelijkheid van directeur Ignaz Anderson zorgen zij gezamenlijk voor de goede gang van zaken in het secretariaat. Directeur en secretariaatsmedewerkers komen wekelijks in werkoverleg bijeen.

2. Fondswerving

Soms komen spontane schenkingen of legaten binnen, maar meestal is er persoonlijk overleg over de intenties van een schenking. Soms ook heeft de schenker of de erflater zijn intenties opgeschreven. Wat wil de schenker graag bevorderen? Hoe beter dat bij ons bekend is, hoe beter wij ermee kunnen werken. Dit begint al met het administreren van de schenking met de juiste doelomschrijving in een aangegeven fonds. Een bijzondere service aan schenkers is mogelijk in de vorm van een fonds op naam, een initiatief fonds, of partner fonds. Een schenking wordt daardoor in datzelfde jaar al fiscaal aftrekbaar, ook als het uiteindelijke doel van de donatie in één van de volgende jaren gekozen wordt. Door zorgvuldige persoonlijke afstemming kan de oprichter van zo'n fonds een samenwerking met de Iona Stichting ontwikkelen. Dit heeft voor beide partijen voordelen: de schenker verleent extra armslag aan de Iona Stichting en wij staan de schenker terzijde met ons netwerk, onze ervaring, met praktische en fiscale deskundigheid, met mogelijkheden tot co-financiering, en vooral met levensvreugde. Want schenken geeft vreugde en plezier, vooral als de schenking tot stand komt in goed onderling contact, met inzicht en warmte. Meer hierover vindt u verderop onder het kopje *financieel-bestuurlijke thema's*.

3. Projectsteun en ondersteuning voor opleiding en ontwikkeling

Initiatiefnemers geven het bestuur met hun aanvragen een veelkleurig beeld van de samenleving, de noden, de idealen en de vernieuwingsimpulsen. Bij de beoordeling gaat de aandacht vooral uit naar de creativiteit en initiatiefkracht van de aanvragers, zonder uit te gaan van vastgestelde budgetten voor bepaalde categorieën van aanvragen. Wanneer een project naar het oordeel van het bestuur een hoge prioriteit verdient, maar onze middelen niet toereikend zijn voor de financiering, dan zullen wij pogen om bij particuliere schenkers of bij collega -fondsen voldoende steun voor het project te verwerven. Primair van belang bij de beoordeling is de innerlijke consistentie van het project, dat wil zeggen: creëert de initiatiefnemer een samenhang tussen ideaal, doelgroep, aanpak en financieringsplan? Daarnaast speelt uiteraard de vraag of een aanvraag in de doelstelling van de stichting past. Op de website is onder het kopje '*aanvragen*' te lezen welke aandachtspunten bij het

indienen van een aanvraag van belang zijn. Bij de behandeling van aanvragen werkt het secretariaat snel, zodat de aanvragers in beginsel binnen twee maanden een beslissing en veelal ook de toegekende gelden kunnen verwachten. De behandeling van de aanvragen wordt voorbereid door secretariaat en directeur. Buiten het doel vallende aanvragen worden direct afgewezen, om nodeloze wachttijd bij de aanvrager te voorkomen. Aanvragen binnen het doel, ook de twijfelgevallen, gaan naar het Dagelijks Bestuur, tenzij de aanvraag niet compleet is en nadere -informatie moet worden opgevraagd. Voor bijdragen uit de *eigen middelen* van de Iona Stichting gelden enkele uitsluitingscriteria: geen financiering achteraf; geen exploitatiefinanciering; geen financiering van gebouwen. Voor steun uit onze fondsen kunnen ruimere criteria gelden, afhankelijk van de richtlijnen die de schenker aan het fonds heeft meegegeven. Waar ter wereld het project wordt aangevraagd maakt in beginsel geen verschil, maar aanvragen uit landen buiten Europa kunnen wij alleen honoreren als wij in het betreffende land voldoende betrouwbare contacten hebben om ons adequaat te adviseren. Ondersteuning op het gebied van onderwijs en ontwikkeling vindt plaats in vier vormen:

- studiefinanciering aan beroepsopleidingen geïnspireerd vanuit antroposofie;
- beroep-ondersteunende cursussen en congressen;
- hulp bij persoonlijke ontwikkeling binnen organisaties geïnspireerd vanuit antroposofie;
- ondersteuning van promovendi met een onderzoekshouding geïnspireerd vanuit antroposofie en betrokkenheid bij het Bernard Lievegoed Academisch Netwerk.

Aanvragen gericht op opleidingen, cursussen, bijscholing, vakcongressen, e.d. worden in de regel door directeur en secretariaat afgehandeld, tenzij er reden is deze in het bestuur in te brengen.

4. Verbindingen verzorgen

Relaties onderhouden en verbindingen versterken heeft inhoudelijke, menselijke en technische aspecten. De menselijke dimensie is de kern: het verzorgen van tussenmenselijke ruimte, waarin van twee kanten een vertrouwensband kan groeien. Dit geldt bij ons bemiddelingswerk, maar ook bij schenkingen en toekenning van steun. Wij ervaren dagelijks hoe de kracht van vertrouwen bij het verlenen van steun een aanvrager vleugels kan geven, dankzij onze schenkers die

dit mogelijk maken. Inzicht is de inhoudelijke dimensie. *Schenken kan alleen uit inzicht* is het credo dat de stichting aan haar vorige directeur Dolf van Aalderen te danken heeft. Schenken is een handeling uit vrije wil, waarbij inzicht en een warm hart samengaan. Het is dan ook goed om over grotere schenkingen in gesprek te gaan en alle aspecten te spiegelen aan de deskundigheid van een ervaren organisatie. De technische dimensie komt vooral tot uiting bij grote aantallen schenkingen en aanvragen. Daarvoor beschikken wij over een administratief systeem, Kristal genaamd, dat wij met andere stichtingen hebben opgebouwd en waarvan de kosten gezamenlijk worden gedragen. Wij zijn daarin pioniers geweest, maar zijn nu voornemens een heel nieuw systeem in te voeren. Onze administratieve systemen, ons relatiebeheer en onze communicatie worden verzorgd door ons secretariaat, dat daarnaast ook actief betrokken is bij het scheppen en verzorgen van verbindingen en het vormgeven van heel veel Iona initiatieven.

5. Iona Jaarinitiatieven

Een Iona Jaarinitiatief wordt door het Algemeen Bestuur in een bepaald jaar, conform de statuten, geïnitieerd met een bepaald budget en moet dan binnen vijf jaar tot stand komen. Mocht dat niet slagen, dan wordt de reservering voor het project geannuleerd. Ook deze statutaire opdracht heeft de stichting veel nuttige ervaring opgeleverd. Wij weten uit eigen ervaring wat er bij het -initieëren van een project komt kijken en dat komt ons bij de -beoordeling van -aanvragen en bij de advisering van initiatieven goed van pas. Hieronder volgt een lijst met actuele aandachtsvelden, initiatief-dragers en de onderhanden initiatieven.

IONA JAARINITIATIEVEN	
<i>aandachtsveld</i>	<i>onderhanden initiatieven</i>
2010 Onderwijs in ontwikkeling	Debatreeks in de Balie Amsterdam 2013 en Earth Charter Masterclass Education and Ethics herfst 2014
2011 Gezondheidszorg	Congres, boekpresentatie, manifest 'Duurzame Zorg' op 10 oktober 2012 en 4 december 2014 samen met -mvo Netwerk Zorg

2012 Religieuze dimensie	Areopagita Dionsysius - Verzamelde werken, -vertaling en presentatie in de tweede helft van 2015
2013 Tuin en landschap	Bijeenkomst met de Nederlandse Tuinenstichting op 26 september 2015
2014 Architectuur	Onderzoeksbijdrage Organic Architecture aan Alanus Hochschule ten behoeve van Pieter van der Ree. Tentoonstelling Living Architecture, Manilla, Filippijnen, zomer 2017.
2015 Kunsten	Sociale kunst, Spieltrieb, Morele fantasie, voorjaar 2018
2016 Filosofie en antroposofie	Spinoza project, 2017/2018
2017 Onderwijs in ontwikkeling	Vervolg Leren over Leren en Waldorf-100, 2017- 2018- 2019

6. Overige Iona initiatieven

Overige initiatieven die naar het oordeel van het bestuur op de weg van de Iona Stichting liggen kunnen door het bestuur aan de directeur of aan een bepaald bestuurslid worden opgedragen.

Hieronder worden enkele voorbeelden genoemd:

Project Antroposofie en Samenleving (A&S) Het gezamenlijke veld van antroposofische organisaties heeft een grote maatschappelijke impact, veel groter dan meestal -gedacht wordt. Toch is er veel te versterken, met name in het spanningsveld tussen de voor leerlingen, cliënten en patiënten vereiste sfeer van rustige aandacht, de budgetterings-, beheers- en verantwoordingstechnieken van de huidige tijd en de vernieuwingsnoodzaak om toekomst betrokken te blijven. Via A&S kijken wij met leidinggevenden en medewerkers van antroposofische organisaties samen in dat spanningsveld en dragen wij bij aan het slaan van bruggen tussen de

krachten-velden in die organisaties. Wij gebruiken daarbij o.m. het Krachtenveldmodel van Bureau Hasper en van der Torn, Theorie U van Otto Scharmer en Meditatie van Arthur Zajonc. Projectleider is Clarine van Lookeren Campagne. Zij organiseert Leergesprekken voor Leidinggevenden, een scholingstraject Antroposofie en de kunst van de tegenwoordigheid, Antroposofie en werk, inspiratiedagen onder meer over *Theorie U*, *Retraites* en *Presence Cirkels* voor leidinggevenden en medewerkers en zij treedt in contact met de betreffende koepelorganisaties.

Lievegoed Academisch Netwerk Het netwerk stimuleert de ontmoeting tussen - wetenschappers. Voor het bestuur van de Iona Stichting is het tevens een hulp bij het beoordelen en stimuleren van wetenschappelijk onderzoek. Het netwerk heeft een eigen curatorium bestaande uit de professoren Jaap Sijmons, Edith Lammerts van Bueren en Klaas van Egmond. Minimaal tweemaal per jaar vinden bijeenkomsten plaats. Hiernaast wordt via de website aan leden gelegenheid geboden om met elkaar contact te onderhouden en artikelen uit te wisselen in een voor hen afgeschermd omgeving. In mei 2016 verscheen een visie-notitie onder redactie van het curatorium.

Organische Architectuur, leerstoel aan Alanus Hochschule van Pieter van der Ree. De op initiatief van de Iona Stichting in 2005 ingestelde en door ons goeddeels gefinancierde leerstoel richt zich op de organische architectuur. De leerstoel is grondig geëvalueerd. De kosten worden vanaf 2017 door de Alanus Hochschule gefinancierd.

Financieel bestuurlijke thema's

Fondswerven: inzicht en overleg

Een schenker die voldoende geïnformeerd is kan spontaan tot een schenking komen, al of niet met een aangegeven bestemming, maar niet zelden is persoonlijk overleg gewenst. Overleg kan plaats vinden op initiatief van de schenker of op initiatief van de stichting. Dit gebeurt bijvoorbeeld als iemand blijkt heeft gegeven van bijzondere interesse in bepaalde projecten. Het gesprek gaat soms over eenmalige

schenken, soms over een periodieke schenking, dan weer over een legaat of over de zorg voor de gehele nalatenschap en soms over de verzorging van de uitvaart. Uit dit soort persoonlijk overleg kunnen intieme banden groeien, die bij de uiteindelijke besteding van de fondsen waardevol blijken. Immers, iedere steun aan de Iona Stichting, is behalve geld, ook een bewuste intentie en daarmee een spiritueel gegeven, dat op basis van overleg zijn werking kan hebben. Maar ook spontane schenkingen ervaren wij als een stimulans voor ons werk. Fonds-wervende instellingen richten zich met openbare acties tot het publiek, waarbij de kosten van fondswerving met de opbrengsten verrekend kunnen worden. Bij de Iona Stichting is dit anders. Schenkingen komen voornamelijk binnen door -persoonlijke contacten, waarin wezenlijke intenties worden aangegeven. De kosten van deze bijzondere vorm van aandacht laten zich niet berekenen, maar wij zijn dankbaar voor het feit dat schenkers ons werk belonen met nieuwe giften. In het totaal mochten wij in 2016 circa 1,4 miljoen euro aan schenkingen en nalatenschappen ontvangen. Elke bijdrage, groot of klein, heeft betekenis voor ons.

Fondsen: werkfondsen en fondsen op naam

Het werd al even genoemd elke schenking, elke aanvraag en elke toekenning wordt zorgvuldig geadmistreerd in de boekhouding en in de projectadministratie. Financiële exactheid is vanaf de oprichting een basisbeginsel van de Iona Stichting. Dit hangt samen met het serieus nemen van de idealen van de schenkers en de idealen van de aanvragers. Op onze website lona.nl zijn alle bijdragen aan projecten te vinden onder het kopje 'toekenningen'. Hieronder, bij fiscale aspecten, wordt beschreven hoe de schenker van een fonds op naam een vruchtbare relatie met Iona kan opbouwen en over de bestedingen in overleg kan blijven.

Financieel beleid en begrotingsbeleid

Het meest wezenlijke deel van het financiële resultaat bestaat uit schenkingen en nalatenschappen. De schenkers geven hiermee niet alleen belangrijke financiële steun, maar ook een sterke morele kracht die ons motiveert. De stichting wordt door de schenkers gedragen. Dankzij onze schenkers voelen wij ons gesteund om jaarlijks een veel groter bedrag uit te geven dan de inkomsten uit vermogen -zouden toelaten.

De beleggingsresultaten wisselen met de beursresultaten, maar door de jaren heen rekenen wij toch met een opbrengst van 4 à 5%, zijnde sedert de eurocrisis circa € 500.000,-. Om de schommelingen in de beurskoersen op te vangen gebruiken wij een *koersegalisatiereserve*. De schenkingen aan het *Fonds landbouwgronden* zijn in feite periodieke aflossingen van de koopsom, bestemd voor de opbouw van het eigen vermogen van de stichting. Meer dan de helft van het werk van het secretariaat betreft de reeds genoemde dienstverlening voor *initiatieven met een ideëel doel*. De salariëring van de directeur bouwt voort op zijn vorige functie -conform de onderwijs cao, inclusief een pensioenbijdrage, zonder enige bonus of toeslag.

Bestuurders/toezichthouders ontvangen geen bezoldiging en declareren nauwelijks hun kosten. De financiële strategie en het begrotingsbeleid zijn bij de Iona Stichting gebonden aan een randvoorwaarde: de continuïteit van het secretariaat als dienstencentrum. Bij de oprichting werd bepaald dat het zogenaamde stamkapitaal altijd voldoende moet zijn om uit de opbrengst dit dienstencentrum te kunnen financieren. De gedachte is, dat onze eigen projecten en projecten van onze aanvragers in beginsel door de schenkers gefinancierd moeten worden en dit functioneert ook zo. De schenkingen kunnen voor 100% worden doorgegeven aan de doelen waarvoor ze bestemd zijn, zonder inhouding van kosten, zoals door veel andere fondsen wordt gedaan. Het dienstencentrum is immers al gefinancierd vanuit de inkomsten van het stamkapitaal. Inderdaad is de omvang van het stamkapitaal hiertoe ruim voldoende. De kosten van het secretariaat zijn vrij nauwkeurig in te schatten. De kosten van het secretariaat konden steeds volledig gedekt worden uit beleggingsinkomsten, zodat ontvangen schenkingen steeds volledig konden worden besteed voor het doel waarvoor ze gegeven zijn. Voorts zijn de kosten van onze eigen projecten vrij nauwkeurig in te schatten. Ook die kunnen uit de gemiddelde beleggingsresultaten gedekt worden. De financiële strategie en het begrotingsbeleid zijn overigens bij Iona een dienend en volgend, maar geen leidend beginsel. Het statutaire doel 'bevorderen van geestelijke, culturele en maatschappelijke ontwikkeling' staat voorop. De aanvragen worden getoetst op de eigen merites en voor zover mogelijk is het individuele oordeel over een project bepalend voor de toekenningen, niet een vastgelegd budget. Als het leven projecten op ons pad brengt waarvoor wij steun van anderen nodig hebben, trachten wij die te verkrijgen van particuliere schenkers of van collega stichtingen. De begroting functioneert in ons

financiële beleid zo min mogelijk als een beperkend budget: wij houden onze handen vrij om zo veel mogelijk proactief in te spelen op de situatie die zich aandient.

Wanneer een bepaald project niet kan worden gefinancierd, gaat de directeur gericht op zoek naar financiering vanwege het belang van dat specifieke doel. Het is, mag wel gezegd worden, een ambitieus beleid.

Onroerende zaken

Het huis van de Iona Stichting aan de Herengracht 276 te Amsterdam herbergt het secretariaat. Het huis aan de Eekhoornlaan 5a te Wageningen is beschikbaar voor Iona-initiatieven. Deze beide panden zijn in de jaarrekening pro memorie gewaardeerd, als zijnde in gebruik voor de doelstelling van de stichting. De landbouwgrond te Waddinxveen is aan de stichting geschonken ter versterking van het stamkapitaal op lange termijn. In beheer, onderhoud en verzekering van de onroerende goederen voorziet het secretariaat.

Verantwoord beleggen, beleggingsbeleid en Financiële Commissie

Verantwoord beleggen is een kwestie die ons intensief bezig houdt. People, Planet, Profit is een bekende trits, maar bij de Iona Stichting is de *Profit* ethisch van aard: het is *Toewijdingen Ethiek*. Wij zien verantwoord beleggen als een leerschool; als een ontwikkelingsproces met drie dimensies: verantwoord beleggen heeft -milieu aspecten, sociale aspecten en ethische aspecten. In het beleggingsbeleid van de Iona Stichting is gekozen voor een vooruitstrevende koers met betrekking tot het beleggen in groene, duurzame en maatschappelijk verantwoorde ondernemingen. Onze vermogensadviseur is Double Dividend te Amsterdam. De Financiële Commissie wordt gevormd door penningmeester Jan Huisman, erebestuurslid Michiel ter Horst, voorzitter Désanne van Brederode en directeur, Ignaz Anderson en houdt toezicht op de beleggingen. De vermogensadviseur rapporteert ieder kwartaal aan de Financiële Commissie, die de samenstelling van de portefeuille bewaakt en de resultaten van de beleggingen evalueert. Vermogensadviseur Double Dividend is expert op het gebied van verantwoord beleggen. De beleggingsportefeuille is volledig belegd in fondsen die rekening houden met de drie eerder genoemde dimensies van verantwoord beleggen. Hierdoor blijft ook ons beleggingsbeleid in lijn met het statutaire doel van de stichting. In het beleggingsplan

is de strategische middelenverdeling, de tactische marge, het gebruik van vreemde valuta, regionale spreiding, derivaten, het risicobeheer en het accent op duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen omschreven. Bij de strategische middelenverdeling is laatstelijk gekozen voor 55% aandelen, 30% obligaties en 15% alternatieve waarden. Koerswinsten en koersverliezen worden zichtbaar gemaakt in de jaarrekening en worden met het oog op de continuïteit van het stamkapitaal voor een deel toegevoegd of onttrokken aan een egaliseringsreserve.

Fiscale aspecten

De Iona Stichting en haar schenkers worden in ruime mate gesteund door de -fiscus. Ons beleid is hierop gericht. De *Geefwet* is per 1 januari 2012 in werking getreden met daarin een stimulans voor culturele doelen met de status van *anbi* -(Algemeen Nut Beogende Instelling). Voor de Iona Stichting is dat het geval. De genoemde stimulans laat toe om het totaal van uw schenkingen aan culturele doelen met een maximum van € 5.000,- te verhogen met 25%, zodat u bijv. voor €1.000,- nu € 1.250,- mag aftrekken, en voor het maximum van € 5.000,- mag u €6.250,- aftrekken. Hoe hoger uw belastingtarief, hoe meer u van de belasting terugkrijgt. Ook boven de genoemde grens van € 5.000,- is er zeer belangrijk belastingvoordeel te behalen, dat wel kan oplopen tot 50%, afhankelijk van uw belastbare som. Bij gewone schenkingen gelden voor de aftrekbaarheid de bekende grenzen van ten minste 1% en ten hoogste 11% van uw belastbare som. Die grenzen vervallen bij een jaarlijkse schenking voor minstens vijf jaar via een onderlinge akte. Zulke periodieke schenkingen zijn onbeperkt aftrekbaar voor de inkomstenbelasting. Als u over vermogen beschikt waarvan u een deel kunt -missen, kan deze vorm fiscaal zeer voordelig zijn. Vanuit onze fiscale deskundigheid kunnen wij u hierbij adviseren. Als iemand ruim voldoende vermogen heeft voor het levensonderhoud, dan kan een periodieke schenking er zelfs toe leiden dat de schenker in het geheel geen belasting meer verschuldigd is. Extra plezierig kan een periodieke schenking uitpakken waarin u deze aan uw fonds op naam bij de Iona Stichting richt: u kunt dan gebruik maken van het netwerk en de expertise van de stichting en overlegend en adviserend vorm geven aan het uitgavenbeleid vanuit uw fonds, waardoor zich een boeiend en vruchtbaar samenwerkingsverband met de Iona Stichting kan ontwikkelen. In de sfeer van de schenkbelasting en erfbelasting

profiteren de schenkers en de Iona Stichting van een algehele vrijstelling voor ANBI stichtingen. De erfbelasting op een legaat aan kleinkinderen kan -oplopen tot 36%, aan neven en nichten zelfs tot 40%, terwijl de Iona Stichting dankzij de ANBI status 0% betaalt. En aangezien de Iona Stichting als diensten-orgaan geen kosten in rekening brengt, kunnen schenkingen en legaten door Iona voor de volle 100% worden aangewend voor de door de schenker aangegeven doelen, voor zover die passen in de doelstellingen van de Iona Stichting. Ook voor bedrijven is de schenkbelasting gunstiger geworden. Schenken aan een ANBI als de Iona Stichting mag tot 50% (was 10%) van de winst afgetrokken worden, voordat de vennootschapsbelasting wordt berekend. Dit mag tot een maximum van € 100.000,-. De stimulans aan bedrijven laat zelfs toe om het totaal van schenkingen aan culturele doelen tot een maximum van € 5.000,- te verhogen met 50%, zodat bij een schenking van € 5000,- er € 7500,- afgetrokken mag worden. Boven de € 5000,- blijft dit maximum van € 2500,- gelden, zodat bij een schenking van € 7000,- er € 9500,- afgetrokken mag worden.

Algemeen bestuurlijke thema's; goed bestuur

Verantwoordelijk beleid

Verantwoordelijk beleid betekent bewustzijn ten opzichte van de cultuur de natuur en de sociale omgeving; ook hier herkennen wij het collegiale streven van het Earth Charter. Dit houdt in de bereidheid om verantwoording af te leggen aan schenkers, aan aanvragers en aan de belastingdienst. Wij leggen verantwoording af met ons jaarverslag, waarin naast het beleidsplan, ook het bestuursverslag, de jaarrekening, de plannen voor komend jaar en de begroting opgenomen. Het overzicht van alle gesteunde projecten is op onze website te vinden. Het jaarverslag wordt aan schenkers en relaties gezonden, ter bespreking op de Iona Jaarvergadering. Het jaarverslag wordt eveneens gepubliceerd op onze website. Opmerkingen, vragen en voorstellen naar aanleiding van ons beleid zijn van harte welkom.

Projectevaluaties

Het ontwikkelen van een eigen evaluatiemethode, waarin de initiatiefnemer van een

projectgoed in beeld komt en niet verdwijnt achter de gebruikelijke evaluatieformulieren, is inmiddels tot vast beleid geworden. Wij vragen nu systematisch aan de aanvragers om evaluaties in de eigen toon en stijl in te zenden. Dit kan allerlei vormen aannemen: bij een groot project misschien een rapport, of een verschenen boek, of een weblog, een filmpje, een fotoserie, of een link naar de eigen website. Bij vervolgaanvragen is de evaluatie van de vorige fase onmisbaar.

Evaluaties van bestuursleden, directeur en medewerkers

Een heldere structuur, transparante processen en het onderkennen van blinde vlekken bij directie en bestuurders gelden als kenmerken van *Goed Bestuur*. De zittingstermijn van bestuursleden is bij de Iona Stichting gemaximeerd tot de leeftijd van 70 jaar, met een verlengingsmogelijkheid van ten hoogste twee jaar. Gestreefd wordt naar een grote leeftijdsspreiding binnen het bestuur. Zo hebben wij de gewoonte bestuursleden liefst al in hun studentenleeftijd aan te trekken. Jonge bestuursleden zijn instaat met hun onbevangenheid en soms met revolutionaire vragen de oudere bestuursleden bij de les te houden en onderwijl zelf ervaring op te bouwen. Oudere bestuursleden hebben het voordeel van hun ervaring en senioriteit. Voorts kent het bestuur een systeem van tweejaarlijkse interne evaluaties van directeur en alle bestuursleden. Deze onderlinge feedback op ons functioneren wordt goed voorbereid en functioneert als het stemmen van de instrumenten in een ensemble: na de stemming klinkt het zuiverder. Ook voor de kring van medewerkers worden evaluatierondes georganiseerd. De Iona Stichting als lerende organisatie is gericht op continue verbetering in de lopende zaken, in de menselijke verhoudingen en de in aansluiting van ons beleid op de realiteit om ons heen. De stichting kent evaluaties van toegekende projecten, van studiebeurzen en promoties, van de eigen initiatieven, van de beleggingen en van de jaarrekening. Houden wij de samenhang tussen dat alles echter voldoende in het bewustzijn? Dat eist een speciale aandacht. Gemaakte fouten zien wij als leermoment. Daarom zijn wij dankbaar als ze gesignaleerd worden.

Structuur van de Stichting

De besluitvormingsstructuur bij de Iona Stichting is als volgt: het Dagelijks Bestuur (DB) behartigt de lopende zaken en neemt daarover namens het Algemeen Bestuur

(AB)bindende besluiten. Dit model is in Engeland gebruikelijk, en wij -ervaren dat het uitstekend functioneert. De bestuurskalender is op de website te vinden. Ignaz Anderson neemt als directeur deel aan alle beraadslagingen: -maandelijks in het DB en elk kwartaal in het AB. Hij is verantwoordelijk voor de uitvoering van het werk, voor het secretariaat met vijf medewerkers, maar ook en dat is uitzonderlijk voor het uitvoerende werk van de bestuursleden. In het project Antroposofie & Samenleving is bestuurslid Clarine van Lookeren -Campagne -benoemd als projectleider. De directeur ziet erop toe dat dit niet tot -belangenverstremming leidt. Mocht dit zich toch voordoen, dan zal hij een beroep doen op het AB. De penningmeester vormt met directeur en voorzitter een Financiële Commissie, die regelmatig met de vermogensadviseur als externe deskundige vergadert. De leden van het Dagelijks Bestuur zijn, naast de maandelijkse vergaderingen vrijwel wekelijks actief in commissies, besprekingen met aanvragers, projectbijeenkomsten, openingen, representaties en intern beraad. De Iona Stichting kent geen bonussen of andere toeslagen en de bestuursleden ontvangen geen enkele bezoldiging. Wanneer een bestuurslid wordt aangesteld als projectleider is in die hoedanigheid wel bezoldiging mogelijk.

Transparantie, Jaarverslag, Jaarrekening en accountantsverklaring

Het beleid is uitdrukkelijk gericht op transparantie in structuur, werkwijze, verantwoording, beleidsplan, financiën, en bestedingen. Beleidsplan, jaarverslag en jaarrekening zijn via de website te raadplegen en worden op aanvraag toegezonden. De Jaarrekening is geheel ingericht volgens de Richtlijn 640 van Richtlijnen voor de jaarverslaglegging van de Raad voor de Jaarverslaglegging.

Samenwerking met andere instellingen

De stichting speelt een actieve rol in de Vereniging van Fondsen in Nederland (FIN), de belangrijkste brancheorganisatie voor vermogensfondsen, alsmede, op internationaal niveau in het vaste Stiftungentreffen van een groep Duitse, Zwitserse en Zweedse stichtingen. De directeur neemt deel aan het Landelijke Fondsenoverleg te Amsterdam. Hij speelt verder een coachende rol in samenwerkingsverbanden met onderwijsvernieuwers bij de ontwikkeling van een ander onderwijsparadigma. Een duidelijke partner op onderwijsgebied is het NIVOZ. Op het terrein van

gezondheidszorg, landbouw en voeding speelt het Louis Bolk Instituut en het Institute for Positive Health een belangrijke rol. Vanzelfsprekend is er structureel en intensief contact met de Antroposofische Vereniging in Nederland, evenals met de Algemene Antroposofische Vereniging in het Goetheanum en de secties van haar Hogeschool in Zwitserland en haar werkterreinen in Nederland.

Nevenfuncties

Directeur **Ignaz Anderson**, pedagoog en voorheen verbonden aan de Vrije School te Den Haag, heeft een nevenfunctie als lid van de Raad van Toezicht van de GLS Treuhand e.V. Daarnaast is hij vriend van het Earth Charter, Worldconnector en coach binnen Knowmads. Voorzitter **Désanne van Brederode** studeerde filosofie en is schrijver. Sinds 1994 publiceerde ze een zestal romans. Ze geeft lezingen en schrijft geregeld artikelen in diverse tijdschriften en kranten. In 2015 verscheen bij uitgeverij Querido de roman *Vallende Vorst*. Daarnaast is zij bestuurslid van Het Syrische Comité in Nederland. Penningmeester **Jan Huisman** is organisatie adviseur, netwerkpartner bij Hasper en van der Torn en hij is voorzitter van de AIM, Academy for Integrative Medicine. Secretaris **Clarine van Lookeren Campagne** is werkzaam als organisatieontwikkelaar en coach. Daarnaast is zij bestuurslid van de Antroposofische Vereniging in Nederland. **Edward de Boer** is consultant. Hij geeft lezingen, schrijft en is district voorzitter bij de NCD te Amsterdam Deze vier vormen het Dagelijks Bestuur binnen het Algemeen Bestuur.

Verdere Algemeen Bestuursleden: **Maarten Roest Crollius** is directeur van de Vrije School Kennemerland / Kleverpark. **Jaap Sijmons** is advocaat-partner bij Nysingh advocaten-notarissenNV, hoogleraar aan de Universiteit van Utrecht en lid van de Gezondheidsraad. Daarnaast is hij voorzitter van de Antroposofische Vereniging in Nederland, bestuurslid van de Vereniging voor Gezondheidsrecht, redactielid van het tijdschrift voor Gezondheidsrecht en raadsheer plaatsvervanger van het Gerechtshof Amsterdam. **Selma Steenhuisen** is zelfstandig consultant en bestuurslid bij XS21World.

Verantwoord ondernemen?

De uitkeringsquote van de Iona Stichting als percentage van het vermogen is met

7,2% in 2016 hoog in vergelijking met andere fondsen in Nederland. Een zo hoog uitkeringspercentage kan een risico voor de continuïteit van de stichting meebrengen. Maar het is al gezegd, het bestuur hanteert continuïteit niet als een abstracte doelstelling. Wij vertrouwen liever op onze schenkers. Zolang de projecten die we ondersteunen of initiëren werkelijk waardevol zijn, mogen we hopen dat onze schenkers dit zien en ons niet in de steek laten. We beschouwen deze hoop als de basis van onze continuïteit. Tegelijkertijd moeten wij ook zuinig zijn. Dat is onze plicht jegens onze aanvragers. Het blijft een voortdurende evenwichtskunst.

Belemmeringen voor het bereiken van de doelstellingen ervaart het bestuur vooral in de kleine omvang van de organisatie. Financiële uitdagingen zijn er ook, vooral als een project van hoge kwaliteit onze financiële draagkracht te boven gaat en wij ons tot het uiterste inspannen om hulp van particulieren of collega stichtingen te verkrijgen. Hun hulp stemt tot grote dankbaarheid.